

Konu:

VERGİYE UYUMLU MÜKELLEFLERİN BORÇLARININ 6183 SAYILI KANUNUN 48/A MADDESİ KAPSAMINDA TECİLİNDE ÇOK ZOR DURUM HALİNİN TESPİTİ, DERECELENDİRİLMESİ VE DERECEYE GÖRE TECİL FAİZ ORANI İLE TECİL SÜRESİNİN BELİRLENMESİNE DAİR KRİTERLERİ İÇEREN BAKANLAR KURULU KARARI YAYINLANMIŞTIR

Bilindiği üzere, 7020 sayılı Kanun ile A.A.T.U.H.Kanunu'na "*Vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının tecili*" başlıklı 48/A maddesi eklenmişti. Söz konusu yasal düzenleme hakkında [30.05.2017 tarih ve 2017/95](#) sayılı sirkülerimizde detaylı açıklamalar yapılmıştı. Kısaca hatırlatacak olursak; "Vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının tecili" başlığı altında eklenen 48/A maddesi ile bir anlamda Bakanlar Kurulu'na ve Maliye Bakanlığı'na verilen yetkiler dahilinde, yasa çıkarılmadan (yapılandırma kanunu tesis edilmeden) vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının gelecek yıllarda ihtiyaç görülmesi halinde avantajlı bir şekilde tecil edilmesi imkânı sağlanmıştır. Düzenlemenin yürürlük tarihi **1/1/2018 tarihinden itibaren vadesi gelen alacaklara uygulanmak üzere** Kanunun yayın tarihi olarak belirlenmiştir.

Söz konusu 48/A maddesi ile, Devlete ait olup *Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerince takip edilen* ve *Vergi Usul Kanunu kapsamına giren* vergi, resim, harç ve cezalar ile bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammının vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki veyahut haczolunmuş malların paraya çevrilmesi amme borçlusunu çok zor duruma düşürecekse, **vadesi bir yılı geçmemiş borçlar**, Maliye Bakanınca **36 ayı geçmemek üzere faiz ve teminat alınarak tecil olunabilecektir.**

Bundan yararlanacak borçlunun, başvuru tarihi itibarıyla;

- **En az 3 yıl süreyle ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri nedeniyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olması,**
- **Başvuru tarihinden geriye doğru 3 yıla ait vergi beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş olması**

şartları aranacaktır.

Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmayacaktır. Borçlunun tecil edilen veya özel kanunlara göre ödeme planına bağlanan borcun bulunması, bu madde hükmünden yararlanılmasına engel teşkil etmeyecektir.

Amme borçlusunun alacaklı tahsil daireleri itibarıyla tecil edilen borçlarının toplamı 500.000 TL'ni aşmadığı takdirde teminat şartı aranmayacaktır. Bu tutarın üzerindeki amme alacaklarının tecilinde, gösterilmesi zorunlu teminat tutarı, 500.000 TL'ni aşan kısmın yüzde 25'i kadar olacaktır.

Maliye Bakanı,

- Tecil edilecek amme alacağını tür ve tutar olarak belirlemeye,
- Tecilde taksit zamanlarını, ödemelerin başlayacağı ayı, tecil talep tarihini takip eden aydan başlamak üzere 12 ayı geçmeyecek şekilde belirlemeye,
- Ödeme dönemlerini azami altı ayda bir yapılacak şekilde düzenlemeye,
- Tecilde diğer şartları belirlemeye

yetkili kılınmıştır. Maliye Bakanı bu tecil yetkisini,

- Sınırlarını açıkça belirtmek ve
- Yazılı olmak

şartlarıyla oluşturulacak **tecil komisyonlarına** devredebilecektir.

Borçları tecil edilenlerin, tecil talep tarihinden itibaren bir yıl içerisinde tahakkuk eden ve bu kapsama giren borçları da ilgili madde hükümlerine göre tecil edilebilecektir.

Borçlunun **cok zor durum halinin tespitinde** kullanılmak üzere varlıklar, yükümlülükler ve nakit akımlarını esas alan göstergeler ile mali durumu tespit etmeye yarayan diğer ölçütlere dayalı kriterleri belirleme, belirlenen kriterler çerçevesinde çok zor durum halini derecelendirme ve bu dereceleri dikkate alarak **tecil süresini 60 aya kadar uzatma ve farklı faiz oranları belirleme**, tecil edilecek gecikme zammını Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinin (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak hesaplatma yetkileri de Bakanlar Kurulu'na verilmiştir. Bakanlar Kurulu ayrıca, **alacaklı diğer amme idarelerini, alacak türlerini ve uyumlu borçlu kapsamına girebilecek borçlu kriterlerini belirleyerek uygulatmaya**, teminatsız tecil tutarını yarısına kadar indirmeye, yeniden kanuni tutarına getirmeye, zorunlu teminat oranını % 50'ye kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye, yeniden kanuni orana getirmeye yetkili kılınmıştır.

24.02.2018 tarih ve 30342 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 2018/11284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 48/A maddesi kapsamında Bakanlar Kurulu'na verilen yetkiler dahilinde düzenleme yapılmıştır.

Karar, **1.1.2018 tarihinden itibaren vadesi gelen alacaklara** uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir.

1) ÇOK ZOR DURUM HALİNİN TESPİTİNDE KULLANILACAK KRİTERLER

Düzenlemeden yararlanacak ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan borçlular;

- Bilanço esasına göre defter tutanlar,
- İşletme/zirai işletme hesabı esasına göre defter tutanlar,
- Ticari kazancı basit usulde tespit edilenler ve
- Serbest meslek kazanç defteri tutanlar

şeklinde gruplandırılmak suretiyle **çok zor durum halinin tespitinde kullanılacak kriterler** belirlenmiştir.

a) Bilanço esasına göre defter tutan yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin çok zor durum halinin tespitinde aşağıdaki mali göstergeler kullanılacaktır.

Nakit Oranı:	$\frac{\text{Hazır Değerler + Menkul Kıymetler}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$
Likidite Oranı :	$\frac{\text{Dönen Varlıklar – Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$
Kaldıraç Oranı:	$\frac{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar + Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$

b) İşletme/zirai işletme hesabı esasına göre defter tutan, ticari kazancı basit usulde tespit edilen ve serbest meslek kazanç defteri tutan mükelleflerin çok zor durum halinin tespitinde aşağıdaki mali göstergeler kullanılacaktır.

Nakit Oranı :	$\frac{\text{Kasa + Banka}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$
Likidite Oranı ;	$\frac{\text{Kasa + Banka + Kısa Vadeli Alacaklar}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$
Kaldıraç Oranı:	$\frac{\text{Kısa Vadeli Borçlar + Uzun Vadeli Borçlar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$

Mükelleflerin mali durumlarının değerlendirilmesi sonucu;

- Nakit oranının 0,1 veya 0,1'den küçük,
- Likidite oranının 0,7 veya 0,7'den küçük ve
- Kaldıraç oranının 0,7 veya 0,7'den büyük olması ve
- Bu şartların bir arada bulunması halinde

mükelleflerin çok zor durumda oldukları kabul edilecektir.

Çok zor durum halinin tespiti için yapılacak mali durum analizlerinde, Vergi Usul Kanunu'nun "Muhasebe Usulünü Seçmekte Serbestlik" başlıklı 175. ve "Yetki" başlıklı mükerrer 257. maddelerinin Maliye Bakanlığı'na verdiği yetkilere dayanılarak yapılan düzenlemeler esas alınacaktır. Diğer bir ifadeyle Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile belirlenen Tekdüzen Hesap Planı, Mali Tablolar ile bu mali tabloların düzenlenmesine ilişkin ilkeler ve VUK kapsamında tayin olunan muhasebe usul ve esasları ile defter ve belgelerin tutulmasına ve düzenlenmelerine ilişkin yapılan düzenlemeler geçerli olacaktır.

2) TECİL SÜRELERİ VE FAİZ ORANLARI

6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi kapsamında mükelleflerin "çok zor durum derecesi"nin belirlenmesinde, aşağıdaki likidite ve kaldıraç oranları kullanılacaktır.

Likidite Analizi Tablosu	
Derece	Oran
(L)	(X)
1	$0,7 \geq X \geq 0,6$
2	$0,6 > X \geq 0,5$
3	$0,5 > X \geq 0,4$
4	$0,4 > X \geq 0,3$
5	$0,3 > X$

Kaldıraç Analizi Tablosu	
Derece	Oran
(K)	(Y)
1	$0,7 \leq Y \leq 0,8$
2	$0,8 < Y \leq 0,9$
3	$0,9 < Y \leq 1$
4	$1 < Y \leq 1,1$
5	$1,1 < Y$

Mükelleflerin, likidite ve kaldıraç analiz tablolarına göre ayrı ayrı tespit edilen dereceler toplanarak “**Çok Zor Durum Derecesi**” bulunacaktır.

Bu dereceye göre azami tecil süresi ile 6183 sayılı Kanununun 48. maddesine göre belirlenen tecil faizinin (Yürürlükteki Tecil Faiz Oranı=TFO) belirli bir yüzdesi esas alınarak bulunan faiz oranı “**Tecil Süresi ve Faiz Oranı Belirleme Tablosu**”ndan tespit edilecektir.

Tecil Süresi ve Faiz Oranı Belirleme Tablosu		
Çok Zor Durum Derecesi (L+K)	Azami Tecil Süresi	Tecil Faizi Oranı
2 - 3	18 aya kadar	TFO x 0,75
	12 aya kadar	TFO x 0,7
	6 aya kadar	TFO x 0,65
4 - 5	24 aya kadar	TFO x 0,7
	18 aya kadar	TFO x 0,6
	12 aya kadar	TFO x 0,5
	6 aya kadar	TFO x 0,4

6 - 7	36 aya kadar	TFO x 0,7
	24 aya kadar	TFO x 0,6
	18 aya kadar	TFO x 0,5
	12 aya kadar	TFO x 0,4
	6 aya kadar	TFO x 0,3
8 - 9	48 aya kadar	TFO x 0,6
	36 aya kadar	TFO x 0,5
	24 aya kadar	TFO x 0,4
	18 aya kadar	TFO x 0,3
	12 aya kadar	TFO x 0,2
	6 aya kadar	TFO x 0,1
10	60 aya kadar	TFO x 0,5
	48 aya kadar	TFO x 0,4
	36 aya kadar	TFO x 0,3
	24 aya kadar	TFO x 0,2
	18 aya kadar	TFO x 0,15
	12 aya kadar	TFO x 0,1
	6 aya kadar	TFO x 0,05

3) Yİ-ÜFE UYGULAMASI

6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi kapsamında tecil edilecek gecikme zammının, Türkiye İstatistik Kurumu'nun her ay için belirlediği Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinin (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak Yİ-ÜFE tutarı olarak hesaplanması uygun görülmüştür.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

2018/11284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

Karar Sayısı : 2018/11284

Vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının tecili hakkındaki ekli Kararın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 22/1/2018 tarihli ve 7619 sayılı yazısı üzerine, 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 22/1/2018 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

B. BOZDAĞ

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

F. IŞIK

Başbakan Yardımcısı

R. AKDAĞ

Başbakan Yardımcısı

H. ÇAVUŞOĞLU

Başbakan Yardımcısı

A. GÜL

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

J. SARİEROĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU

Dışişleri Bakanı

N. AĞBAL

Ekonomi Bakanı V.

B. ALBAYRAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

O. A. BAK

Gençlik ve Spor Bakanı

A. E. FAKİBABA

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TÜFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

N. KURTULMUŞ

Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Millî Eğitim Bakanı

N. CANIKLI

Millî Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

A. DEMİRCAN

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

**22/1/2018 TARİHLİ VE 2018/11284 SAYILI
KARARNAMENİN EKİ**

KARAR

Çok zor durum halinin tespitinde kullanılacak kriterler

MADDE 1- (1) 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48/A maddesinin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden, maddeden yararlanacak ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan borçlular; bilanço esasına göre defter tutanlar, işletme/zirai işletme hesabı esasına göre defter tutanlar, ticari kazancı basit usulde tespit edilenler ve serbest meslek kazanç defteri tutanlar şeklinde gruplandırılmak suretiyle çok zor durum halinin tespitinde kullanılacak kriterler aşağıda belirtilmiştir.

a) Bilanço esasına göre defter tutan yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin çok zor durum halinin tespitinde aşağıdaki mali göstergeler kullanılır.

Nakit Oranı :	$\frac{\text{Hazır Değerler} + \text{Menkul Kıymetler}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$
Likidite Oranı :	$\frac{\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$
Kaldıraç Oranı :	$\frac{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar} + \text{Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$

b) İşletme/zirai işletme hesabı esasına göre defter tutan, ticari kazancı basit usulde tespit edilen ve serbest meslek kazanç defteri tutan mükelleflerin çok zor durum halinin tespitinde aşağıdaki mali göstergeler kullanılır.

Nakit Oranı :	$\frac{\text{Kasa} + \text{Banka}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$
Likidite Oranı :	$\frac{\text{Kasa} + \text{Banka} + \text{Kısa Vadeli Alacaklar}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$
Kaldıraç Oranı :	$\frac{\text{Kısa Vadeli Borçlar} + \text{Uzun Vadeli Borçlar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$

(2) Mükelleflerin mali durumlarının değerlendirilmesi sonucu; nakit oranının 0,1 veya 0,1'den küçük, likidite oranının 0,7 veya 0,7'den küçük ve kaldıraç oranının 0,7 veya 0,7'den büyük olması ve bu şartların bir arada bulunması halinde mükelleflerin çok zor durumda oldukları kabul edilir.

(3) Çok zor durum halinin tespiti için yapılacak mali durum analizlerinde, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 175 inci ve mükerrer 257 nci maddelerinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak yapılan düzenlemeler esas alınır.

Tecil süreleri ve faiz oranları

MADDE 2- (1) 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesi kapsamında mükelleflerin çok zor durum derecesinin belirlenmesinde, aşağıdaki likidite ve kaldırma oranları kullanılır.

Likidite Analizi Tablosu	
Derece (L)	Oran (X)
1	$0,7 \geq X \geq 0,6$
2	$0,6 > X \geq 0,5$
3	$0,5 > X \geq 0,4$
4	$0,4 > X \geq 0,3$
5	$0,3 > X$

Kaldırma Analizi Tablosu	
Derece (K)	Oran (Y)
1	$0,7 \leq Y \leq 0,8$
2	$0,8 < Y \leq 0,9$
3	$0,9 < Y \leq 1$
4	$1 < Y \leq 1,1$
5	$1,1 < Y$

(2) Mükelleflerin, likidite ve kaldırma analiz tablolarına göre ayrı ayrı tespit edilen dereceler toplanarak "Çok Zor Durum Derecesi" bulunur. Bu dereceye göre azami tecil süresi ile 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre belirlenen tecil faizinin (Yürürlükteki Tecil Faiz Oranı=TFO) belirli bir yüzdesi esas alınarak bulunan faiz oranı "Tecil Süresi ve Faiz Oranı Belirleme Tablosu"ndan tespit edilir.

Tecil Süresi ve Faiz Oranı Belirleme Tablosu		
Çok Zor Durum Derecesi (L+K)	Azami Tecil Süresi	Tecil Faizi Oranı
2 - 3	18 aya kadar	TFO x 0,75
	12 aya kadar	TFO x 0,7
	6 aya kadar	TFO x 0,65
4 - 5	24 aya kadar	TFO x 0,7
	18 aya kadar	TFO x 0,6
	12 aya kadar	TFO x 0,5
	6 aya kadar	TFO x 0,4
6 - 7	36 aya kadar	TFO x 0,7
	24 aya kadar	TFO x 0,6
	18 aya kadar	TFO x 0,5
	12 aya kadar	TFO x 0,4
	6 aya kadar	TFO x 0,3
8 - 9	48 aya kadar	TFO x 0,6
	36 aya kadar	TFO x 0,5
	24 aya kadar	TFO x 0,4
	18 aya kadar	TFO x 0,3
	12 aya kadar	TFO x 0,2
	6 aya kadar	TFO x 0,1
10	60 aya kadar	TFO x 0,5
	48 aya kadar	TFO x 0,4
	36 aya kadar	TFO x 0,3
	24 aya kadar	TFO x 0,2
	18 aya kadar	TFO x 0,15
	12 aya kadar	TFO x 0,1
6 aya kadar	TFO x 0,05	

Yİ-ÜFE uygulaması

MADDE 3- (1) 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesi kapsamında tecil edilecek gecikme zammının, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinin (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak Yİ-ÜFE tutarı olarak hesaplanması uygun görülmüştür.

Yürürlük

MADDE 4- (1) Bu Karar, 1/1/2018 tarihinden itibaren vadesi gelen alacaklara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5- (1) Bu Karar hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.